

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden kedden egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frttal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,
a lap szellemi részét illető közlemények az
ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ
czímzendők.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; **Berde Aron**, **Szabó Sámuel**, **Szentgyörgyi József**, **Vörös Sándor**,
felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos**.

Tartalom: Meghívás közgyűlésre. — Havi emlékeztető. Martius.
— Mire valók a gazdasági lapok? **Gerendy István**. —
Hazai szőlőfajaink megismerése érdekében. **Dr. Wolff Gyula**. — A takarmány-termesztés fokozásának hatása a gazdasági
üzletre II. **Erdélyi Károly**. — A hernyózásról. **Tóth Tamás**. — A földmívelési költségvetés emelése érdekében.
— Az első magyar gyapjamosó társulat. — **Vidéki gazd.**
tudósítás: **Bányabükk**. — Üzleti heti szemle. — **Piaczi**
árak. — **Hirdetések**.

Meghívás.

Az erdélyi gazdasági egyesület alapszabályszerű rendes közgyűlését 1879. martius hó 12-én délelőtt 10 órakor fogja a városház nagy termében megtartani, miről az egyesület helyt lakó és vidéki tagjai azon kéréssel értesítettnek, miszerint a kijelölt időben és helyen minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

Napirend:

1. Elnöki megnyitó beszéd, elnök **Tisza Lászlótól**.
2. Titkári jelentés az 1878. évi működésről.
3. Pénztárnoki jelentés, evvel kapcsolatosan —
4. Pénztárvizsgáló bizottság jelentése és az 1879-iki költségvetés megállapítása.
5. Előterjesztés a kedvezményi biztosítási szerződés tárgyában.
6. Netáni indítványok.
7. Egy elnök, két alelnök és huszonnégy választmányi tagnak titkos szavazattal való megválasztása.

Kelt Kolozsvárt, 1879 február hó 18-án.

Szabó József,
egyl. alelnök.

Gamauf Vilmos,
egyl. titkár.

Havi emlékeztető.

Martius.

Ház és udvar. Eddig rendhe nem hozott gazdasági eszközök: eke, borona, fogas, henger, magtakaró, porhanyító — kijavítandók.

A gazdasági személyzet liszttel ellátandó, nehogy a sürgős tavasi munkaidőben malombajárással időgödöt mulasszanak.

Vetőmagot rostáltatunk, vagy ha nincs: sietve beszerezünk.

Mindazon ügyeket kiegyenlítjük és elintézzük, melyek a gazdaság vezetőjét a bekövetkezendő tavasi munkától elvonhatnák.

Szántóföld. Hóolvadás után, mihelyt a föld fagyja fölengedtt és a talaj elérte a kellő szárazsági fokot, szántáshoz, vetéshez fogunk. Legelső sorban az őszi ugarok vetetnek be. Általános szokás az őszi ugarra vetett magot egyszerűen befogasolni, minden-estre czélszerűbb hatvasu (Benkő-féle) magtakaróval a fogas munkáját helyesíteni.

Vethetünk tavaszbuzá, tavaszrozot, árpát, zabot, tavaszrepczét, mustárt, borsót, disznóbabot, burgundi répát, festő rezedát és festő csülleget; takarmánynak pedig zabos búkkönyt. Luczernamagot, árpával, zabbal, mint védővényvel kell vetni, de egy negyeddél ritkábban.

Az őszi vetések nagy figyelemben részesülnek; laza állományu, homokos vagy felette trágyás talajok, továbbá szelnek fekvő oldalos helyek meghengereztetnek, ezzel a fagy által felszivott és a talajban lazán álló növénygyökerek a földbe viszszanyomatnak és a kiszáradástól megóvatnak.

Kötött, eső és hó által összenyomott, megkérgesedett talajokban az öszvetés megfogasoltatik. Ne sajnáljuk a fogással kitépett néhány buzaszálát; ez a fogasolás után bekövetkezendő bokrosodás és bujább fejlődés által tisztereszen térül meg. Minél sajnálatraméltóbb külszint mutat tavaszkor megfogasolt öszvetésünk, annál inkább sikerült miveletünk.

Rét és kaszáló. Nedves időben minden legeltetés szigorúan tiltatik. Árkok kijavítandók vagy újra ásandók, hogy az utról senki be ne térhessen. Vakondturások és hangyatelepek elhánytatnak. Ha időnk engedi és a rétnék, kaszálóknak vízenyőssége nem nagy, akkor fogasoltassuk meg hosszába, keresztbe.

A mesterséges, valamint a természetes kaszálókon mutatkozó foltos és hiányos helyek lümgavakkal vagy szénamurával hintetnek be.

Állattenyésztés. Legnagyobb gond a nehéz munkát végző jármos ökrök rendszeres ételmezésére fordítatik.

Az igás lovak boronálásra, fogasolásra használtatnak, mert gyorsabban lépnek, tehát a borona fogához nagyobb erővel ütözik a rög és így jobban omlik és takar.

A ménés és gulyabeli marha már kezdi unni a szalmát és töreket, tehát a melegebb napok beálltával a széna-adag szaporítottatik.

Az apaállatok abrakjának egy harmadát árpadarával helyesíthetjük.

Kanczák fedezetése megkezdendő.

Hízott ökrök eladásra kerülnek.

Bivalok is jobb ételmezésben részesüljenek, nehogy elgyengüljenek. Az elgyengült bival ritkán és nehezen kap lábra.

A juhász éjjel-nappal az ellős anyajuhok között tartózkodik, nehogy a báránokban kárt valjunk.

A gazdasszonyok a szárnyasállatok körül foglalatokodnak, azok helyes és elegendő ételmezésére ügyelnek, mert csak így tojnak korán és sokat.

Szőlő. A mint az idő engedi, karózni kell, még pedig ügyelettel arra, hogy a tőkétől egy arasznyira és ha lehet, mindig a régi lyukba szurassék a karó, nehogy a szőlő gyökerét sértsük és a sorok egyenességét megzavarjuk.

Ha nagyon kedvező idő jár a venyige fölhuzását és kikötözését végrehajthatjuk; e részben általános szabály hogy minél előbb tehetjük, annál jobb. A karikás miveltésnél az őszi termőnek hagyt két vesszőt — magát — nyakánál a karóhoz kötve, jobb kez két ujjá közt vigyázva végig ropogatva, akkora karikát kötünk északról délnek, hogy annak átmérője 45 cm-nél nagyobb ne legyen és mindig arra kell ügykezni, hogy a karikának alsó része, ha lehet, egy arasznyira essék a föld színétől.

Kötözésre legezélszerűbb a nem igen vastag fűvessző. Guyot szerint a vesszőt ilyenkor csak függőlegesen kell a karóhoz kötni, még pedig a gyengét rövidebben, az erősebbet pedig hosszabban.

A csapos és tőkés miveletnél a maga módja szerint, egy vagy több szemre, minden fa visszavágatik.

A kikötésre közvetlenül jön a nyitás, mely minden rendszernél — kivétel nélkül — abból áll, hogy a tőke mellől egy arasznyi mélyen a földet elhuzuk és a tőkét a földszinti szakálgökökértől éles késsel simán töből megtakarítjuk. Ennek az a haszna, hogy a növényt nem engedjük a föld színéhez közel gyökerezni, rovására a valódi mély gyökereknek, mert ama felületi gyökerek sem a nagy meleggel, sem a hideggel nem daczolhatván, szőlőnköt könnyen baj éri. Aztán minden mélyebb kapálással megsérthetjük. Végre a fedéskor könnyebben hajlítható a fa, ha tövét nem feszítik haszontalan gyökerek.

E hónapban megkezdhető az új telepek ültetése is, úgy, miként a szakkönyvekben terjedelmesen tárgyalva van.

Pincze. A pinczében a hordókat szorgalmasan töltögetjük és úgy a tele, mint az üres edényeket tisztán tartjuk. Az új borok második lehuzását megkezdjük, melyet most már zártan, legezélszerűbben borszivattyúval végezhetünk.

Gyümölcsös. Ha a föld annyira ki van engedve, hogy jégtücskék benne nincsenek, lehet már fát ültetni. Ha őszi a gyümölcsfák körül a föld nem volt felásva, azt most kell megtétni. Azon gyümölcsfáknak, melyek roszfajtájú gyümölcsössel vannak beoltva, átoltása jobb fajtákkal most történik. A fatörzseken a fagy által okozott sértéseket gondosan eltávolítjuk és a sebeket vas vagy agyag és marhatrágyakeverékből készült tapasszal bekenjük. Venebb fákról a száraz galyak lemetszését bevégezzük; a gyengébb növényi ágakat visszanyessük rövidebbre, hogy erősebb jövést hajtsanak. Az ártalmas rovarokat pusztítani kell. A hornyófélszek szedését e hó elejével okvetlenül be kell vé-

gezni, különben, ha az idő kimelegszik és felélednek, levelek hiányában a virágok- és levélrügyekben nagy károkat okoznak. A gyümölcsösben találó száraz galyakat és leveleket kihordatjuk és gondosan elégetjük, így a netán rajtuk és a beteges fákban található rovarlárvák megsemmisíttetnek.

Faiskola. A fiatal csemeték metszése bevégeztetik. Az őszi alvó szemre szemzett fák szemzése, ha megfogamzottak, a vadfák a nemesített szemzés felett 6—10 cm. magasságban visszametszetnek és a nemesített szem feletti rügyek gondosan eltávolítottatnak. Az oltás megkezdetik, sorban cseresznye, meggy, szilva, alma és körtefákon. Ha kell új táblákat rendezünk és ezeket vadfákkal ültetjük be. A téli oltások kiülletendők. A metszés és oltás bevégezése után a föld jó mélyen felkapáltatik vagy felásatik. A gyengébb vadoncok átülletendők. Ribiszke és egres dugványokat, ha még eddig meg történt, elültetjük. Birs és Sz.-lván alma gyökársarjainak kiszédését, ugyszintén azokból bujtások készítését most végeztetjük. A csirázott falmagvak elvettetnek.

Konyhakert. A föld ásása, ha az őszi nem végeztetett be, most folytattatik és bevégeztetik. Borsó, salátafélék, vöröshagyma, párhagyma, nem különben a gyökemű fűzelékek, petrezselyem, murok, vöröscékla, továbbá a hónapos retek, tavaszi spenót veteményezhetők. Spárgagyökér ültetésének és spárgamag vetésnek is itt az ideje. Őszi spenót, földi eper, fejes salátáról a téli takarót eltávolítjuk és ha a fagy a földből kiemelte volna, vissza nyomogatjuk őket. Dinnye, ugorka, paszuly számára a melegágyak készítését folytatjuk. Káposztafélék, zeller, paprika, paradicsom, hagymapalántoknak új melegágyak készítettnek. A magnak való és házi használatra eltett gyökönvények a rothadástól óvandók, a megromlott részeket róluk gondosan eltávolítjuk.

Diszkert. A földmunkálatokat, ásás, átforgatás és trágyakeverés végeztetjük; a virágágyak beosztása és körülszegélyezése, ugy a szegélyezett ágyak tisztítása megkezdetik. Az utak javítatnak, kavics és homokkal meghordatnak. Ősszel trágyázott gyepéről a trágya legerebélyeztetik, a rosz és foltos gyepet kijavítatnak. A rózsákat kiszédetjük, visszametszetjük és felkötözzük. Szabadon telet hagymás és gumós növényekről a téli takarót el kell távolítanunk, ezt óvatosan tegyük, nehogy hajtásaik megsérüljenek. Nyári virágok: viola, őszirózsa, szegfű, császárszalka stb. melegágyakban elvetendők. Meleg- és hidegházi növények, mag, szétoztás és dugványozás által szaporítottatnak; ezeket melegágyba kell tennünk. Georginák szaporítás végett melegházakba tétetnek. Melegházak nedvesen és melegebben tartatnak, a hidegházak ellenben többször szellőztetnek. Estéli órákban jegytáblákat készítettünk és kosarakat fonatunk.

Méhészet. Itt az idő, mikor méheink napvilágot láthatnak, azonban vigyázzunk, hogy se el ne sietlessük, se nagyon el ne késleltessük a kirepülést. Legyünk ügyelemmel arra is, hogy méheink a múlt évben hol nyaraltak és a lehetőségig tegyük őket ugyanazon helyre; így annál könnyebben fogják megtalálni helyüket. Kibocsátáskor méhesünk annyira rendben legyen, hogy ott a kitétel után poczkolgatásra, javításra ne legyen szükség, mert ez mindig zavart okoz. Ha észrevennők, hogy valamely kas királynét vesztett, azt távolítsuk el a többi közül, mert könnyen alkalmat szolgáltat a rablásra. Ha az ilyen kas történetesen elég népes és különben is van elég méze, legezélszerűbb, ha egy néptelen, királynés családot adunk hozzá; így orvosolhatjuk meg legbiztosabban a bajt. Kitétel, illetőleg kibocsátás után, — ha t. i. a mezőn még nem kínálkoznék elegendő táp — a gyengébb, méztelen családokat időnként étetnünk kell.

Kitételkor beható vizsgálatot tartunk és a penészes, egér-rágtá lépet és egyáltalában minden tisztátalanságot eltávolítunk.

Kicsinyre szorított röplyukkal a rablástól, úgy a széltől, illetőleg meghűléstől is védnünk kell a méheket, nehogy népesség hiányában a hasítás áthüljön és kárba vesszen. Alkalmatlan mártiusi időben méhcsaládaink annyira megfogyhatnak, hogy egész éven át megérik; azért inkább valamivel később, mint korán bocsássuk ki őket.

Kolozsvári régi és tapasztalt méhészek Hugó nap előtt (április 1-je) nem igen viszik szabadba méheiket, azt tartván, hogy „előbb legelőt a méhnek és azután legelőre vele“

Erdészet. F ő h a s z n á l a t. A szálkák tutajozására és a tűzifa leusztatására különös gond fordítandó; kihasználása megfelelő munkaerő beszerzése által biztosítandó. **M e l l é k h a s z n á l a t.** Az erdőritkítás megkezdendő, szurokgyűjtés, mézésegetés folytatandó és a sorközi használatra szánt területek kijelölendők. **E r d ő v e d e l e m.** A múlt havi teedűkön kívül, az árvizek által okozható károokra is figyelem fordítandó, az erdőszéleket pedig az irtások megakadályozhatóságért gyakran bejárjuk. **E r c ő m i v e l é s.** Melegebb vidékeken a vetés, ültetés és dugványozás megkezdhető. **V a d á s z a t e** hónapban a szalonkákra és fajdkakasokra szoritkozik. —

Mire valók a gazdasági lapok?*)

(Valami válaszféle az ily czimű cikkre.)

Előre kell ugyan bocsátnom, hogy mielőtt volna cikkíró feltett kérdését több felelettel meg is oldotta, egy pár felvilágosító megjegyzésen kívül, egy feleletét sincs szándokom megbirálni, mert azok mindegyike annyi teljes utmutatást, hazafias törekvést, jó tanácsot és életrevaló gazdag eszmét tartalmaz, hogy látszólag semmi kívánni valót sem hagynak hátra; de én megvallom, másképp vagyok meggyőződve és nem ringatom magam azon boldog képzelődésben, hogy e jóakaratu tanács és utbaigazítás, a jelzett üdvös cél elérésére, bármi kevés eredményt is biztosítsanak: eredményök nem lehet más, mint mikor a gazda a legszebb vetőmagvát miveletlen talajba vetve, csak gázt várhat belőle.

Más és nagyobb horderejű előleges intézményeknek kell, hogy életbe lépjenek és csak azután remélhető, hogy fennebbi tanácsok meghallgatva, termékenyítőleg gyümölcsözni fognak.

Különben a cikkíró által már megoldást nyert kérdést, annyira fontosnak, tartalmasnak és szántszándékosan feltettnek tartom, mintha az még sok felelői valót várna; ez vezetett tehát engem is a válaszra.

Nem akarom kétségbe vonni cikkíró azon hiteles adatát, hogy az „Erdélyi gazdának“ a múlt év lefolytán csak 531 olvasója volt, hanem egyfelől azt a neheztelést, hogy miért nincs több olvasója említett lapnak? másfelől azt, hogy annak okát a részvétlenségnek tulajdonítsa, nem fogadom el, mert ez csak

*) A fent jelzett cikksorozathoz számos felszólalást vettünk, de csakis ezen egyet közölhetjük, mely gazdasági állapotaink nyomoruságát megkapó közvetlenséggel tárja elénk, de hogy a t. cikkíró az „Erdélyi gazda“ pártoláshiányát evvel eléggé indokolta volna, azt kétségbe vonjuk. Szerintünk tarthatná e lapot minden jobbmodu község, pap, tanító, jegyző, egyenként vagy szövetkezve; járathatná minden erdélyrészi olvasó egylet; előfizethetne rá minden tanító egylet sat. Ott aztán olvashatná az a gazda is, ki egymagára nem képes az évi 2 ftot megfizetni!

kis mértékben igazolt, de nagyobbbrészt tehetellenségünkben rejlik. Én a vidéken lakva, a hanyatlást látva, a növekedő bajokat esmerve, mindennapi tapasztalataim által szerzett adataim nyomán biztosan állítom, hogy kevés eltéréssel alig lehetne 531 képesített olvasó gazdánál többet találni, a ki csak a két forintot is kiadhatná megterhelhetése nélkül.

Tárjuk fel a szomorú valóságot, ne takargassuk szegénységünket, valljuk be nyíltan, hogy az erdélyrészi birtokos osztály legnagyobb része a szegénység végörvényére jutott; elvesztette tevékenységét, életképességét, rugékonyságát; ezzel további törekvését és a földhöz való ragaszkodását.

Ne keressük tehát egyebütt a hibát, hanem ott, a hol rejlik, mire minden kutatás nélkül rámutathatunk; tudja azt jól minden erdélyrészi birtokos, hogy a honnan a kezdeményezést és bajaink orvoslását kellett volna váraunk, ott hiúsultak meg minden jóakaratu törekvéseink is.

Avagy nem hiúsult-e meg erdélyrészi képviselőinknek azon egyetlen jó szándokuk is, hogy a birtokrendezést törvényhozásilag gyorsabb eljárásúvá változtassák? nem fáradozott-e erdélyi gazdasági egyletünk is szünet nélkül hasonló irányban?

De mind hiába! a panasz elhangzott, mint a hiteltvesztett ember szava; pedig tény, hogy különösen a régi vármegeken a tagosítatlan birtokviszonyok okai végelszegényedésünknek, mindenféle községi rendtelenségeinknek, tolvajlásoknak, lopva való legeltetéseknek, a birtokos osztály és a volt jobbágy közötti folytonos surlódásoknak és viszályoknak; továbbá a munkáskéz hiányának, mert a henye élethez szokott nép az elszegényedett birtokos földjén, marháival legelészve, megél dolog nélkül is; az ipar, a szorgalom, a munka elhanyagolása mind ide vihető vissza; úgy a nép, mint a birtokos osztály részéről is, mely utóbbi — kivételesen egy-egy tagosított birtokot látva, azon a gazdasági lapok útján szerzett ismereteket, a korszerű haladást észlelve, a dús növényzetet szemlélve, — annak következtében is elkedvetlenedik, mert érzi magában, hogy a legnagyobb kitarató szorgalma daczára is nem képes elaprózott birtokrészein háromszoros munkaerővel csak megközelítő terméseredményt is felmutatni.

Ezek után én kérdezhetném, hogy jelenlegi, ily gazdasági körülményeink közt csakugyan mire valók a gazdasági lapok olvasása azoknak, a kik az azokból szerzett ismereteket, a gyakorlati térre át nem vihetik és a magok hasznosítására nem fordíthatják? de ettől eltérve, — minekutána a fennebbiek-ből arra a következtetésre jutottunk, hogy vezérférfiainktól elkezdve az utolsó közzgazdáig, a velünk született indolentiából kivetkezni mai napig képesek nem voltunk, arról kéne gondoskodnunk és elmélkednünk, hogy melyek lehetnének azon gyorsan foganatosítandó és életbe léptetendő erélyes előintézkedések, melyeknek bekövetkezése és véghezvitele után, a cikkíró által ajánlott tanácsok is, a gyakorlat mezején több tért foglalhatnának.

Ezen sürgösebb teendőkre nézt is elmondom indokolt véleményemet, még pedig azon sorrendben, hogy az időhez mérten egy pillanatot se veszítsünk és hogy azok némelyike még ez év folytán foganatosítható lehessen.

Első sorban indítványozom, hogy az erdélyi gazdasági egyesület, egy a kormányhoz intézett indokolt felterjesztése által eszközölje ki, hogy a szarvasmarhatenyésztés emelésére szükséges intézkedéseket tegye meg vagy rendelje el; mert szép szavak, jó tanácsok és javaslatok már semmit sem lendítenek mezőgazdaságunk felvirágzásán, addig pedig, míg azoknak megfelelő törvények alkothatnának, nyújtson segédkezet a földmívelési miniszter, hogy a legszükségesebb teendők általános szigorú rendszabályok alkalmazása által érvényesíthetők legyenek. Itt utalok például mezőgazdaságunk terén, úgy szőlőváltás elkövetni szokott, ugynevezett kisebbeszerű kihágásokra, melyeket sokan szívesen elkövetnek már csak azért is, hogy télen át jó meleghez és élelemhez jussanak, az ilyen kényszer munkával kellene büntetni és azt a legközelebb eső közlekedési utakon igen célirányosan felhasználni stb. Végre jelentse ki az erdélyi gazd. egyesület, hogy ez ország rész lét-feltétele a tagosítás gyors keresztülvitelétől függ; (a miniszter e szándokáról tettek ugyan említést a lapok) és hogy az ígéretek végre tettek kell hogy felváltsák. Kinek ezeket valószínű sikerül, az maradaudó és megközelítőleg oly szépet hagyja maga után, mint egy Gróf Festetics György vagy egy Gróf Széchenyi István.

Gerendy István. *)

Hazai szőlőfajaink megismerése érdekében.

A szőlőnövény számos fajának meghatározása és leírása fáradságos tanulmányok tárgyát képezte nemcsak egyes szenvedélyes buvárok részéről, de újabb időben annyira emelkedett az ügy tekintélye, hogy már évek óta egy nemzetközi ampelographiai bizottság működik a gazdasági botanica ezen igen érdekes ágának tökéletesítésén.

Nem említve az ó kor kezdetleges leíróit: Cato, Virgil, Columella vagy Pliniust, jelentékenyebb haladás csak is a 18-ik század végével mutatkozik és e téren — mint leghivatottabbak — a francziák állnak első sorban. Chaptal, Franciaország akkori minisztere állította a párisi Luxemburg palota kertjében a közel 2000 fajból álló első tekintélyes gyűjteményt és csak is itt kezdődik a szőlőfajok ismeretének valódi történelme.

Csakis ezen nagyszabású kezdeményezés után támadhattak olyan férfiak, mint Schams, Bronner, Trummer, Babo, Rendu, Odart, Pulliat, Mas, Goethe, Entz és sok mások.

Ha elgondoljuk, hogy emlékezetet meghaladó időktől fogva hány millió ember foglalkozott szőlőmiveléssel és jelenleg is hány vidéknek, sőt országnak függ jólléte e nemes növénynek virulásától és ha tekintjük ezen gazdasági növénynek példátlan számú válfajait és földrajzi széles elterjedését és ha mindezekhez hozzá számíthatjuk, hogy az ember, veleszületett ösztönétől vezérelve mindig igyekezett szomszédjától a legjobbat és legnemesebbet átszaporítani, nem csodálkozhatunk, ha ily

módon a föld különböző országainak szőlőfajai összevegyültek a nélkül, hogy azoknak eredeti ősnéve épségben fentartott volna, hanem minden nemzet megkeresztelte azokat derűborura tetszése szerint. Minek természetes következménye lett: a számos válfajnak s z á m t a l a n és végnélküli névlajstroma. Némely kapósabb szőlő, mint a mi furmintunk és így szerzett magának legalább is ötven elnevezést.

A szőlőfajoknak nagy halmazát osztályozni, azoknak sokféle neveit tisztázni és végül a nagy rakásból a legjavát kiválogatni és a rosszakat eldobni, az ampelographiának jutott föladatul.

Az ily nagyterjedelmű munkát vegreajtása túlhaladja a leglelkesebb buvárnak erejét is és azért csak társulás által érhető el a kitűzött cél. Az egyes ember szorgalommal gyűjti az anyagot és a társulatok feldolgozzák azt a célnak megfelelőleg.

Az említett ampelographiai bizottság adott ki egy ilyenmű munkát „Handbuch der Ampelographie“ (Az ampelographia kézikönyve) cím alatt. Nagybecsű érdekes mű, habár mint kezdet nem tökéletes, — a mi mulasztásunk miatt pedig — különösen hazánkat illetőleg hiányos! Ezen hiányt helyreütni egyedül és kizárólag mi magyar szőlészek vagyunk hivatva: karoljuk föl a tárgyat márcsak szépségénél fogva is, gyűjtjük össze vidékenként egy-egy kerület szőlőfajainak pontos leírását és trivialis neveit és kérjük fel az erdélyi gazd. egyesület szőlészeti szakosztályát a beküldendő adatoknak egyöntetű összeállítására. Ha ez idén munkához látunk, már jövő tavaszra nagyjában közzé tehetjük az Erdélyben mivelte hazai szőlőfajok leírását.

Én a mennyire korlátolt körülményeim engedték, foglalkoztam és foglalkozom e tárggyal és habár bajos volt egyedül utbaigazodnom, mégis tudnék már szolgálni Tordavidékének közel ötven fajt számláló leírásával.

Hogy azonban e leírások használható anyagot képezzenek elkerülhetlenül szükséges azoknak egy és ugyanazon tervezet szerinti kiállítása. A magam részéről a fennemlített munkában leírt módszert követtem és mint ez idő szerint legjobbat bátorodom t. cz. szőlész üggyársaimnak szintén figyelmébe ajánlani.

Ha szerény indítványom helyeslésre talál, teljes készséggel fogom azt e lapok hasábjain közé tenni.

Ezzel kapcsolatosan szabadjon öhajtasomat tovább fejteni!

Ha egyszer már szőlőfajaink leírására hajlandóságunk megerősödött, mennyivel teljesebb, díszesebb és háládatosabb volna e munkát, ha nemcsak néma papíron száraz szavakkal de a valóság élő pompájában dicsérmé önzéstelen fáradozásunkat! Mily szép és maradaudó emléket állíthatna akár egyes buzgó szőlésznünk, de különösen gazdasági egyleteink közül valamelyik, ha egy hazai szőlőfajokat képviselő m i n t a g y ű j t e m é n y beállítását elvállalná és lelkiismeretesen keresztül vinné!

A leíró műnyelv még annyira hiányos és tökélytelen, hogy a szőlőfajok különbségeinek végtelen finom árnyalatain élő példák nélkül eligazodni majdnem lehetetlen és miután

*) Az „Erdélyi gazda“ 7-ik számában foglaltakból a t. cikkíró ur kétségkívül értesült arról, hogy reményünk van mindezeknek és még sok másnak kedvező elintézésére; akarjuk hinni, hogy 11 éves türelmünk nem lesz újból hosszú és — tegyük hozzá — elviselhetlen próbára téve!

erdélyi szűkebb hazánk az anyaországgal szőlészetében is elválhatlanul összeházasodott, mulhatlanul csakis az összes magyar és erdélyi szőlőfajok együttes minta gyűjteménye felel meg hivatásának teljes mértékben.

A természet ébredezni kezd már fagyos álmaiból, vajha szép álmait meg ne fagyasztaná a hideg agyonhallgatás!

Dr. Wolff Gyula.

A takarmánytermesztés fokozásának hatása a gazdasági üzletre.

II.

A takarmánytermesztés trágyázó hatásának kézzelfoghatóbbá tétele céljából álljanak itt a következő számítások:

a.) A luczerna és a lóhere termése métermázsanként oly mértékben gyarapítja a saját talajának tápanyagtartalmát, mint 72 kgr. középnyirkosságú istállótrágya gyarapítaná.

b.) A baltaczim a talajt aránylag még inkább gazdagítja, mint a luczerna és lóhere. Nála ugyanis minden métermázsa termésre annyi tápanyag-gyarapodást számíthatunk, mint a mennyit 120 kgr. trágya eredményezne.

Ha például egy hektár lóherés 50 métermázsa évi átlagos szénatermést szolgáltatna, akkor a talaj egy év alatt annyival gyarapodnék, mint 72 kgr. $\times 50 = 3600$ kgr. istállótrágya hatása következtében. S minthogy egy kettősfogatu szekérre közönségesen 12 métermázsa trágyát számítunk, tehát egy hektár lóherés évi gyarapodása 50 métermázsa szénatermés után megfelel 3 szekér trágya értékének. Két év alatt természetesen a gyarapodás is kétszerannyi, azaz hat szekér trágyaértéket képvisel.

Egy hektár luczernás 60 métermázsa évi átlagos szénatermés után $72 \times 60 = 4320$ kgr. trágya értékkel gazdagítja a talajt. Tehát 5 év alatt, hasonló termés mellett a talaj gazdagodnék $4320 \times 5 = 21600$ kgr. istállótrágyaértékkel, a mi pedig 18 szekér trágyának felel meg.

Ha egy hektár baltaczim 40 métermázsa évi átlagos termést adna, akkor egy év alatt $120 \times 40 = 4800$ kgr. vagyis négy szekér trágya értékének megfelelő arányban gyarapodnék a talaj; 5 év alatt pedig 20 szekér trágyával érne fel a baltaczimos tábla gyarapodása tápanyagokban.

Megjegyzendő, hogy ezen számításoknál a talajnak csupán az említett növények növekedése által előidézett gyarapodása vétetett tekintetbe. Ha a luczernás, lóherés vagy baltaczimos tábla legelőnek is használtatik, vagy pedig utolsó termésük zöld állapotban alászántatik; ez esetben a talajnak ilyenképp előidézett gyarapodása még külön felszámítandó.

Ha a takarmánynövények nem széna-, hanem maghozamukért termesztetnek, mint ez itt-ott néha megtörténik; akkor a talajra igen természetesen hatásuk is másnemű lesz. Például a mának hagyott lóhere — mint ezt számos tapasztalat bizonyítja — nemhogy gazdagítaná, de sőt meghuzza a talajt. Ha maghozamáért termesztetik a luczerna, szintén kevésbé gazdagítja a talajt, mint ha zölden lekaszállatik. A baltaczimnál ellenben azt tapasztaljuk, hogy ha teljesen megérni

hagyatják, a következő évben sokkal jobban fog diszteni; elmondhatjuk tehát, hogy a mának hagyott baltaczim ép annyira, vagy tán még inkább gazdagítja a talajt, mint az, mely virágjában kaszállatik le.

Az eddig előadottak szerint bizonyos tehát, hogy a jóra való, jövedelmes gazdasági üzletnek alapját a takarmánytermesztés képezi és hogy ez utóbbi a talajnak termőképességét folytonosan fokozza. Ennélfogva egyszersmind az is bizonyos, hogy kisebb terület a talaj termőerejének ilyenképpen fokozása mellett dúsabb termést, következésképp nagyobb jövedelmet biztosít, mint egy nagyobb terület silány trágyázás mellett. A mezőgazdaságban pedig éppen nem az a kérdés, hogy hány holdon gazdálkodik valaki, hanem az, hogy mit és mennyit termeszt. Például 2 hektár jó minőségű föld többet jövedelmezhet, mint 6 hektár silány föld.

A takarmánytermesztés azonban nem csupán a földjavítás, hanem tisztán az állattenyésztés szempontjából is nagyon előnyös. Ha ugyanis bővében vagyunk a takarmánynak, akkor marháinkat dúsán etethetjük. Egy jól ápolt és takarmányozott tehén pedig képes tejjel, vajjal, túróval egy egész családot eltartani és e haszon — mint ezt számos példa bizonyítja — nem ritkán 90—100, sőt 120 forint értéket is képvisel évenként; a mi egy csekély jövedelemmel rendelkező falusi tanítóra nézve éppen nem megvetendő összeg. A tehentartásból eredő hasznot azonban még az is fokozza, hogy a vaj- és túrókészítésnél nyert hulladékok által egyéb, a háztartásban szükséges állatok, pl. sertések tartása is elősegítettik.

Az angol gazdák a takarmánytermesztés mindezen előnyeit már rég belátták. Jól tudják ők, hogy fokozott takarmánytermesztésük, valamint erre alapított aránylagos állattenyésztésük és hizlalásuk nekik több tisztajövedelmet biztosít minden egyéb gazdasági rendszernél. De az angol gazdák még ezzel sem elégesznek meg. Ők takarmánykészletüket többnyire még jelentékeny mennyiségű olajpogácsa (sonkoly) bevásárlása által is szaporítják és így nemcsak sok, hanem kitűnő trágyához is jutnak; azt első sorban mindig ismét takarmánytermesztésre használják és így földjeiket végre oly kitűnő karba helyezik, hogy dús aratásra mindig biztosan számíthatnak.

Ha a mezőgazdasággal foglalkozó tanító urak közül valaki azt az ellenvetést tenné, hogy még a gazdák között is kiknek pedig a gazdasághoz jobban kell érteniök, mint a műkedvelő falusi tanítóknak — akárhányan vannak olyanok, kik a fősúlyt nem a takarmány, hanem a gabonatermesztésre fektetik: azoknak válaszul adhatjuk, hogy az ily gazdák a gabona aránytalan termesztésére az oktan birvágytól ösztönöztenek, a legrövidebb uton akarván pénzhez jutni, a nélkül, hogy a holnapot, még kevésbé a távolabbi jövőt tekintetbe vennék. A gabonatermesztés igen sok gazda által az egyedüli pénzforrásnak, a takarmánytermesztés pedig szükséges rosznak tartatik, mely csupán a marhák miatt nélkülözhetetlen. E nézet azonban teljesen téves és mint ilyen, az értelmes gazda el is veti. Ezen utóbbi is tesz ugyan különbséget a gabona és a takarmány között, hanem azért mind a kettőt pénzforrásul használja és pedig: a gabonát közvetlenül, a takarmányt ellenben köz-

vétve, vagyis marhája felnevelésére és tartására fordítván azt és csak ez által számítván a jövedelemre. Így hát a takarmány-termesztés, mint látjuk, egy értelmes és jövedelmes gazdasági üzletnek alapfeltétele volt és marad.

Erdélyi Károly.

A hernyózásról.

(Levél a szerkesztőhöz.)

Szerkesztő ur! A közelebbi enyhébb napokban népfelkeléshez hasonló nyüzsgés-mozgás volt a kolozsvári gyümölcsösökben, mert a birtokosok ezuttal a hernyóknak — eme sok apró ellenségeinknek — erejét nem kicsinyelve vitéz harczoisaikat különböző hadi szerszámokkal látták el. A várak megmászására nem hiányoztak a létrák, ezen kívül ollók, vasvillaforma két águ fegyverek is villogtak a harczosok kezében, míg oldalukon tarisnya lógott, hogy legyen a hatalmukba kerített ellenséget hová dugni. Ilyen jó felszerelés után nem lehet kétség benne, hogy a harc a birtokosok előnyére fog eldőlni. Majd minden oldalról azt lehet hallani, hogy az idén felette sok hernyó van, pedig tapasztalatom szerint nem épen így áll a dolog; kivált a Békás nevű szőlős és gyümölcsösökben nem, mert a hatalmas gubók, melyek némely években tele hernyóval az alma, körte és szilvafákon láthatók, az idén majdnem teljesen hiányoznak, de ezek helyett a fákon igen sok apró cseprő fityinkázó levél van, de szerencsére nagy részben ezek is üresek. Hogy mikor s hová tüntek el ezen levelek lakói azt igen érdekes lenne tudni. A czinkék és más hozzájuk hasonló rovarpusztítók bizonyára az idén is megtették a jó szolgálatot, de azért mégis több hernyó szokott máskor a levelekben és gubókban maradni, mint a mennyit most találhatunk.

Gyűrűhernyó sem sok van, de még is elég van arra, hogy nagy kárt okozzon, ha kikél. Ezt a mint tudjuk nehezen lehet felfedezni és ez okból, hogy a hernyózó jobban szemügyre vegye őket, napi bérén kívül minden három vagy négy kikelésre alkalmas ilyen gyűrű hernyóért lehetne nekik 1 krajczár jutalmat adni. Az ujonczot nem árt figyelmeztetni, hogy a gyűrűt a múlt évi hajtáson kell keresni.

Most jön még a java: ugyanis közelébb egy kis társas estélyen egyebek mellett a hernyókról is beszélgetve, én egyedül négy ellenében azt állítottam, hogy a gubókban, levelekben tavasszal látható apró hernyók nem tavasszal, hanem még ősszel kikelnek és ezekben, mint valamely dunyhában légymódra alusszák át a telet. Nem lévén ott döntő fórum, a vitás kérdés e mai napig eldöntetlen maradt. Teljes tisztelettel kérem a t. szerkesztőséget, mint ez ügyben egyedül illetékes legfelsőbb hatóságot, kegyeskedjék a döntő igazságot e részben kimondani.

Tóth Tamás.

* * *

E sorokat n. t. munkatársunk: Dr. Szaniszló Albert tanár ural is közölve, tőle azon szives választ nyertük, hogy a levél t. írójának határozottan igaza volt a „négy“ ellenében, mert e hernyók mindig az előbbi év nyarának végén kelnek ki a tojásból és mindig hernyó alakjában telelnek át és e tekintetben soha kivétel nem létezik. Megjegyzendő, hogy itt

értjük s érti a t. levélíró is azon hernyót, melyet most szednek a gyümölcsösökben, t. i. a *Pieris crataegi*, galagonya özöndék, Baumweissling, hernyóját; különben a gyümölcsfatajlajdonos mindig is csak erről szokott beszélni.

Szerk.

A földmivelési költségvetés érdekében

az országos magyar gazdasági egyesület B o s s á n y i L á s z l ó indítványára indokolt kérvényt intézett február hó 10 es 11-én tartott üléséből a képviselőházhoz az iránt, hogy a folyó évre ismét csak 50,000 forinttal felvett „a gazdaság különböző ágainak emelésére“ szolgáló általány 200,000 írtra emeltessek fel. A hatalmas érvekkel felfegyverzett kérelem meg fog e sikeresen küzdeni országgyűlésünk az anyagi ügyekben tanúsított közönbösségével — nem tudjuk, de félünk rajta, hogy per kérvényi bizottság ez is majd kiadatik a földmivelési ministeriumnak, a nélkül, hogy tárgyalás alá kerülne, járt így még akárhány kérvény, mely maig is elintézetlen — exempla sunt odiosa. Szerintünk az orsz. magyar gazd. egyesületnek először a képviselői körökben kellene a mozgalmat megindítani, az egyeseket egyenként megnyerni s így azután kérésének érvényt szerezni, mert csakis e vezéregylet van központi elhelyezésénél és befolyásos tagjainak jelentékeny számánál fogva azon helyzetben, hogy ilyen és hasonló nagyhorderejű kérdésben üdvös módon pressiót gyakorolhat. Reméljük t. képviselőink pártkülönség nélkül támogatni fogják az ország első gazdasági egyesületének e lépését, mert a segély nemcsak elodázhatatlanul szükséges, de véghetetlenül sürgős is! —

Az első magyar gyapjúmosó társulat

február 24-én tartotta Kovách László elnöklete alatt közgyűlését. Az igazgatóság jelentése azt mondja, hogy már két év előtt kénytelen volt árszabásából a biztosítási és mázslási illetéket törölni, úgy hogy a mosási díjon és eladási provisióon kívül azóta semmiféle mellékes költség felszámítva nincs. Az igazgatóság daczára annak, hogy a mosási díj alacsonyabb, mint a külföldi gyáraké, mégis azon fog lenni, hogy azt a bekövetkező idény alatt újból leszállithassa.

A mellékes üzleti ágak: a mügyapju gyártás és a sziksó termelés az elmúlt évben mérsékelt hasznot adtak, a kivitel 737 metermázsa mügyapjut és 275 metermázsa sziksót tett. A bizományi és előlegüzlet a hátimosást illetőleg nagyobb terjedésnek nem örvendett, mert a tengerentuli gyapjuk versenye, melyek a külföldi piacokon olcsóbban vannak kínálva, mint a mieink, ezt lehetetlenné tette. Összesen 232 féltől 9597 metermázsa mosatlan gyapjut, 585 metermázsa tímárgyapjut és 1629 metermázsa háti mosást, összesen tehát 11811 metermázsat vett át az intézet gyári mosásra. Összes bevétel: 85,978 frt, összes kiadás 70,082 frt, tiszta nyereség 15,896 frt, ehhez járul nyereség átvitel 1877-ről 11,669 frt. A szabályszerű levonások és törlesztések, valamint 7510 frtnak a folyó év nyereség és veszteség számlájára történt átirása után, egy részvényre 12 frt. osztalék esett, a mi 6%-nak felel meg. —

Meghívás.

Az erdélyi gazdasági egyesület igazgató választmánya a közgyűlést megelőzőleg 1879 martius hó 11-én ü'ést tart, melyre a t. tagok ezeanel meghivatnak. —

Vidéki gazdasági tudósítás.

Bánya-Bükk, 1879 febr. 26-án.

Már másodszor szikkadt meg e hóban a talaj és ma ismét szakad az eső, mi tavaszi munkáinkat úgy látszik hátraveti. Őszi gabonáink elég épek: Juhaink sápkórral összekötött metely miatt erősen pusztulnak. Egyéb állataink elég egészségesek. Ma kezdődik a tordai vásár, melyre sok vevő jött, de az idő nagyon rossz.

Biró Géza.

Üzleti hetiszemle.

(A „Pesther Lloyd“ nyomán.)

Gabona és gyapjúpiac Budapest, febr. 22, mart. 1. 1879.

Buza; az üzlet szilárd, készlet kevés; forgalom 70,000 metermáza.

Rozs szilárd, forgalom 3000 metermáza, ár 5 90 frtig.

Árpa, jó hangulat, forgalom 5000 metermáza, ár:

takarmány-árpa 5 30—5 60 frt, seres árpa 7 70 frtig.

Zab, áru hiánya miatt nem volt forgalom ár 5 40—5 80 frt.

Törökbuza készlet hiánya miatt szilárd, forgalom — metermáza, ár 4 60 frt, a köbányai állomáson 4 75 frt.

Repeze szilárd hangulat, csekély üzlet, aug.—september: határidőre 13 frt 25 kr.

Gyapju. Forgalom jelentéktelen. Eladatott 130 metermáza középfinom posztó gyapju 105 frton, 50 metermáza hibátlan bácskai egy nyiretű 75 frton. (Árak per 56 kilogr.)

Gabona-árak

minimum és maximum	Budapest mart. 1	Bécs mart. 1
Buza	7 95—9 80 frt	7 75 — 11 50 frt
Rozs	5 60—5 80 frt	6 40 — 6 80 frt
Árpa takarmány	5 30—5 65 frt	5 00 — 5 30 frt
Árpa seres	7 40—8 50 frt	6 70 — 10 50 frt
Zab	5 40—5 60 frt	5 85 — 6 65 frt
Repeze	— — —	12 75—14 00 frt
Törökbuza	4 45—4 55 frt	5 10 — 7 10 frt

Budapesti marhavásár február 27-én Összes felhajtás 1780 darab nagy- és 1041 darab apró marha. Ebből eladatott: 40 drb. bika, 710 drb. ökör, 450 drb. vágó tehén, 121 drb. fejős tehén, 22 drb. bival, 433 drb. borju, 1041 drb. bárány. — Árak: bika darabonként 75—115 frt, ökör páronként 300—350 frt, vágó tehén páronként 110—280 frt, fejős tehén darabonként 60—190 frt, bival páronként 130—210 frt, borju darabonként 12—24 frt, bárány páronként 5 1/2—7 frt. Husárak 100 kilonként: ökörhus 50—54 frt, tehénhus 46—49 frt, borjuhus 60—80 frt, bivalhus 42—45 frt.

Bécsi marhavásár február 24-én Összes felhajtás 2533 darab és pedig 1733 drb. magyar, 636 drb. lengyel és 164 drb. német fajta, mind göboly, melyből 2425 drb. ökör, 53 drb. tehén, 35 drb. bika és 20 drb. bival. Árak 100 kilonként: magyar hizó 52—59 50 frt, lengyel 53—58 frt, német 54—58 50 frt, tehén 50—54 frt, bika 50—54 frt, bival 48—49 frt. Lábán darabonként 105—201 frtot fizettek.

Köbányai sertésvásár február 28-án (Az első magyar sertéshizlaló részvénytársaság jelentése). Nehéz fajták ára a jobb bécsi vásár következtében emelkedett, kivitelre a jelen árak alkalmasnak nem látszanak.

Jegyzett árak: magyar sertés nehéz 45—46 1/2 kr., könnyű 43—45 kr. Vidéki nehéz 43—44 kr., nehéz szerbiai

40 1/2—40, oláh — — — kr, süldő 39—40 kr., kgrként netto súly. Állomány: febr. 21-én maradt 50,210 drb. Felhajtott: Alföldről kövér 4860, hizlalt 2030, Erdélyből 800 drb. Szerbiából 2040 drb. Oláhországból 720 drb., magyar északi vasutal 710 darab, összesen 11,260 darab. Elhajtott: felföldre 260, Bécs (mult héten 1020 drb.) 4020 Prága 1000, Bodenbach 900, Stuttgart, Mainz 300, Ruttek 240 drb., budapesti fogyasztás 1980 drb., összesen 8860 drb. Maradékállomány 52,610 drb., melyből 8270 drb. a részvénytársaságokban van elhelyezve. —

Disznózsir, kevés szükséglet és csekély kínálat mellett szilárd hangulat, kész áru hordóval együtt 51—52 frt, martiusi kötésben hordó nélkül 47 1/2—48 frt.

Szalonna, tulajdonosok tartózkodása miatt szilárd, vidéki szalonna 39 frt, városi áru 45—46 frt, füstölt 51 1/2—52 1/2 forint.

Bécsi sertésvásár február 25-én Összes felhajtás 4028 darab és pedig 1102 drb. nehéz, 1130 drb. közepnehéz és 1796 drb. süldő, melyből 964 drb. magyar, 1796 drb. orosz-lengyel, 1122 drb. szerb és 146 drb. oláh fajta. Árak 100 kilonként: nehéz 39—42 frt, közepnehéz 34—38 frt, süldő 31—38 frt, szalonna és zsir 51—53 50 frt. —

Lapunk mai mellékletét

Csiky Imre helybeli előnyösen ismert magkereskedőnknek árjegyzékét melegen ajánljuk érdeklődő t. olvasóink szives figyelmébe. —

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS**Hirdetések.****Pénz-kölcsönök**

a birodalom bármely részében telekkönyvezett földbirtokra 1000 frttól kezdve bármily magas összegig, 5 vagy 6% kamat mellett törlesztésre és 5000 frton felülieket még előnyösebb feltételek mellett gyorsan eszközölk.

Bekebelezett terhek kifizetését szintén eszközölöm.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál

(2.) (9—52.) **Voith Gergely,**

Kolozsvárt, Páris-utca 19-ik sz. saájátház, Értekezhetni posta úján, vagy személyesen naponta d. u. 1—4 óráig

(7.)

(3—3.)

Szőlővessző-eladás.

Alólírottak agárdi szőlőjéből következő eladó szőlővesszői vannak u. m.

40,000	darab Rajnai riesling simavessző ezere	5 frt
10,000	„ ugyanaz 1 éves gyökeres	„ 12 „
5,000	„ Sauvignon simavessző	„ 12 „
15,000	„ Semillon	„ 12 „
4,000	„ ugyanaz 1 éves gyökeres	„ 20 „
10,000	„ Alexandriai muskotály simavessző ezere	12 „
2,000	„ ugyanaz 1 éves gyökeres ezere	15 frt.

A megrendelések **Maros-Vásárhelyre** intézendők. —

Bucher Miksa.

Figyelmeztetés.

(4.)

(9-52.)

A t. cz. közönség becses figyelmét felhívjuk, miszerint tűz- és jégkár elleni biztosításokat, ugy az ember életére, különféle módozatokban tehető biztosítási ajánlataikat, közvetlen a főügynökségnél, vagy az illető al-ügynök uraknál eszközölni, respective foganatosítani sziveskedjenek.

A kockázások szigorú felügyelet alatti elvállalása és az ügy pontos kezelése — azon üdvös és bizalmat gerjesztő — eredményt mutatják fel, hogy a károk szabályszerű és gondossággal párosult megtérítése mellett — a részvényesek évenként — mindig jelentékeny osztalékban részesíttetnek.

A részvények jelenlegi értéke 2200 frt, noha a befizetett összeg csak 315 frt.

**Az első magyar általános biztosító társaság
kolozsvári főügynöksége.**

Piaczi árak.

A heti vásár		Egy hectoliter (=70 kupa)						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja	tiszta buza	elegy buza	rozs	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tűzifa	marhahús
á r a k r a j o z z á r o k b a n											
Bentkerce		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brassó		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Csik-Szereda		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Décs	feb. 25	450	390	345	—	150	270	320	100	200	32
Déva		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Erzsébetváros		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fogarás		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
K.-Fehérvár		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ky.-Sz.-Miklós		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kolozsvár	feb. 27	460	—	350	—	180	300	160	190	300	42
M.-Vásárhely		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nagy-Enyed		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
N.-Szobon	feb. 28	560	460	380	400	200	310	160	90	320	40
Szegvár		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
S.-Sz.-György		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szamosújvár		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sz.-Régen	feb. 27	578	462	357	—	462	393	200	100	300	36
Sz.-Udvarhely		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Torda		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
V.-Hunyad		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Mellékletek

100 darabonként 1 forint 40 krjával számíttatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelők minden külön díj nélkül tetés szerint akárhányszor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda“ hirdetési díjszabályzata.

A kívánt tér megnevezése	1 1-3 1-6 1-12 1-18 1-24 1-30 1-36 1-42 1-52									
	széri hirdetésről									
	fizetendő forint									
10/16 v. egész oldal	7	20	35	65	95	120	140	160	190	210
8/16 v. fél "	4	10	18	33	48	60	70	80	90	105
4/16 v. negyed "	3	6	9	17	24	30	35	40	45	53
2/16 v. nyolczad oldal	2	3	5	9	12	15	18	20	23	27
1/16 v. tizenhatod "	1	2	3	5	6	8	9	10	12	14

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai és lapunk t. előfizetői 25% vagyis egy negyedrészt engedményben részesülnek, ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minősögre hivatkoznak.